

จุดไฟ

เขียนหนังสือ [วิชาการ]

"สำหรับอาจารย์มือใหม่"

เวลาถามอาจารย์แต่ละท่านว่าทำไมไม่เขียนหนังสือกัน
มักมีคำตอบ หรือที่เรียกว่า “ข้ออ้าง” ต่าง ๆ กันไป ผมลอง
สรุปข้ออ้างที่ได้ยินบ่อยมาให้อาจารย์อ่านดูนะ ลองดูซิว่าตรงกับ
ข้ออ้างในใจอาจารย์ไหมครับ

“หนังสือหรือตำราต่างประเทศมีเยอะมาก มีดี ๆ เต็มไปหมด เราจะไปเขียนทำไม”

นี่เป็นคำพูดที่ได้ยินบ่อยมาก มันก็มีทั้งจริงและไม่จริง
ถ้าอาจารย์ทุกคนคิดแบบนี้ วงการวิชาการของประเทศเราคง
ไม่ก้าวไปข้างหน้าได้ทันต่างประเทศ นอกจากนั้นหนังสือหรือ
ตำราต่างประเทศก็ไม่ใช่จะดีหรือถูกต้องเสมอไป ผมเอง
อ่านเจอหนังสือต่างประเทศที่มีการพิมพ์ผิดเยอะเหมือนกัน

ลองพิจารณาดูนะครับ หนังสือที่มีเป้าหมาย
คล้ายกัน เช่น หนังสือชีววิทยา ซึ่งมีผู้เขียนออกมามากมาย
เมื่อได้ลองอ่านหลาย ๆ เล่ม พบว่า การเขียนโดยผู้เขียนต่างกัน
ทำให้อ่านเข้าใจได้ไม่เหมือนกันแม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน หัวข้อ
เดียวกันก็ตาม แล้วเห็นว่าแต่ละเล่ม มียอดขายไม่เท่ากันอีก
บางเล่มขายดีมาก พิมพ์มาไม่รู้จะกี่ครั้งต่อกี่ครั้ง ในขณะที่
บางเล่มขายไม่ได้ ทั้งที่เหมือนกัน สาเหตุเพราะอะไร

อีกสาเหตุหนึ่งที่ได้ยินบ่อยมากสำหรับอาจารย์ที่ไม่เขียนหนังสือคือ “ไม่มีเวลา” เข้าใจครับว่าชีวิตอาจารย์มหาวิทยาลัยไม่ได้สอนอย่างเดียวเหมือนที่คนอื่น ๆ เข้าใจ ตัวผมเองก่อนมาเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยก็เข้าใจว่าสอนอย่างเดียว ปิดเทอมก็อยู่บ้าน เพราะคุณแม่ คุณตา คุณยาย คุณน้า คุณป้า ฯลฯ ของผมเอง เป็นครูประถม ครูมัธยม เห็นปิดเทอมก็อยู่บ้านกันหมด ไม่ต้องไปโรงเรียน แต่ความเป็นจริงมันไม่ใช่ครับ อาจารย์ทุกมหาวิทยาลัยมีพันธกิจหลักเหมือนกันหมด คือ “งานสอน” “งานบริการวิชาการ” “งานวิจัย” “งานกิจการนักศึกษา” และ “งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม” การที่อาจารย์ไม่มีชั่วโมงสอนก็ไม่ได้หมายความว่าว่างใช่ไหมครับ ไหนจะต้องไปให้บริการวิชาการ ก็ขึ้นกับคณะที่อาจารย์สังกัด เช่น คณะแพทย์ก็ไปตรวจผู้ป่วย คณะสัตวแพทย์ก็ไปตรวจสัตว์ป่วย คณะพยาบาล ก็ไปขึ้นเวรโรงพยาบาล

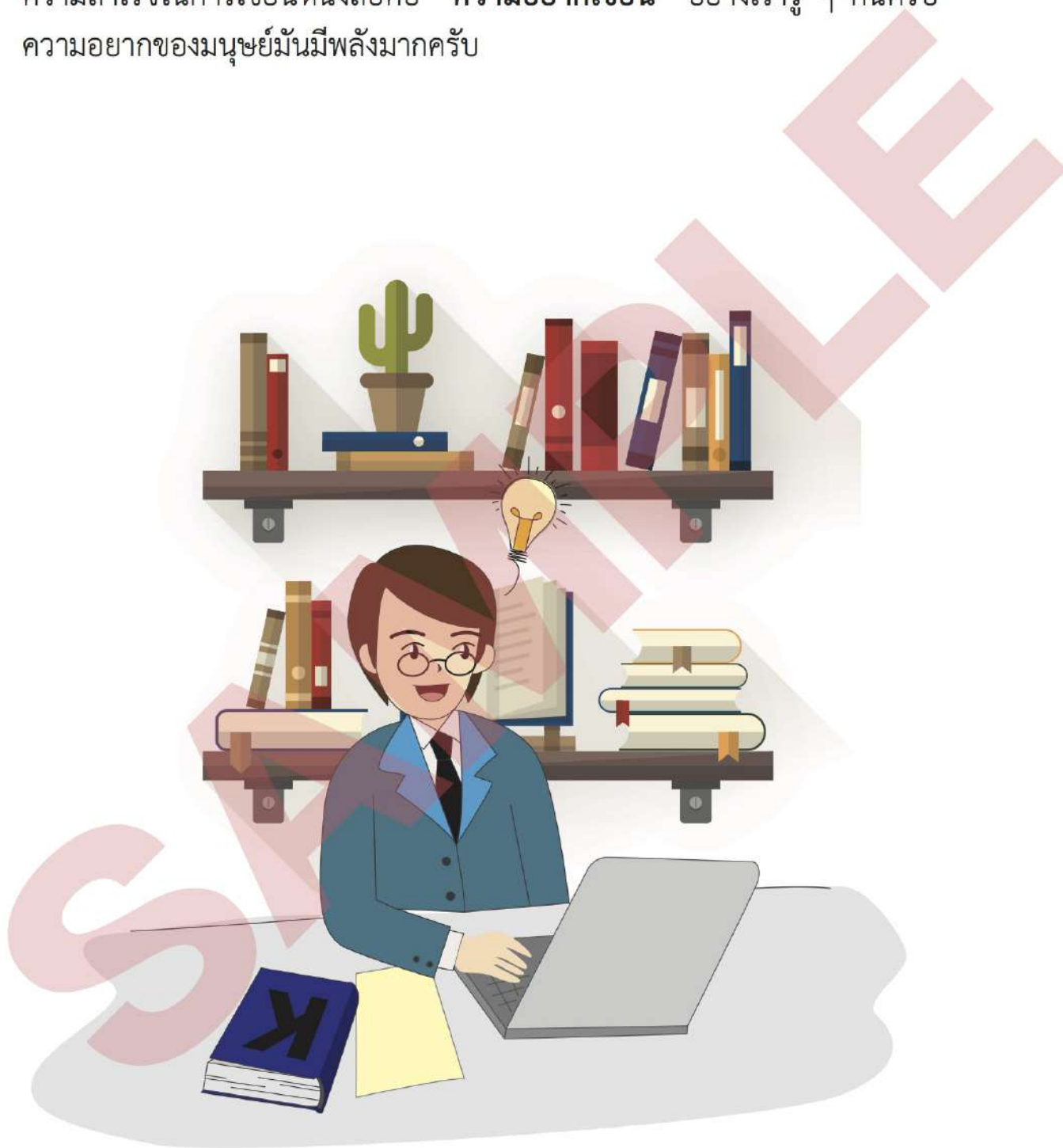

“กลัวไม่มีคนอ่าน” “กลัวขายไม่ออก” เป็นอีกข้ออ้างครับ อาจารย์ไม่ต้องกลัวไม่มีคนอ่าน มีแน่นอนอย่างน้อยก็ “นักศึกษา” ที่อาจารย์สอนไงครับ อย่าไปกลัว เรามีหน้าที่เขียนครับ เดี่ยวคนมีหน้าที่อ่านเค้าอ่านเอง เชื่อก่อนส่วนอาจารย์ที่กลัวว่าเขียนมาแล้วจะขายไม่ออก แก่ได้ง่ายมากครับ อาจารย์ก็พิมพ์หนังสือผ่านสำนักพิมพ์เลย รับรองอาจารย์ไม่ขาดทุนแน่นอน ให้สำนักพิมพ์เค้าคิดแทนเลย ถ้าขาดทุนก็สำนักพิมพ์ขาดทุน (สำนักพิมพ์จะด่าผมไหมนี่) “อาจารย์มีหน้าที่เขียนก็เขียนไปเลย” ไม่ต้องห่วงเรื่องคนอ่าน ยิ่งไงก็ตาม หนังสือที่พิมพ์ออกมาต้องขายออกอยู่แล้วจะมากจะน้อยก็อีกเรื่อง อย่างน้อยอาจารย์เองไงครับ ที่ต้องซื้อ ปกติถ้าพิมพ์ผ่านสำนักพิมพ์ จะคืนให้อาจารย์ 10 เล่ม ซึ่งไม่พอ ยิ่งถ้าอาจารย์ต้องเอาไปใช้ประกอบการขอตำแหน่งวิชาการด้วย แล้วไหนจะต้องเอาไว้แจกคนโน้น คนนี้ ส่วนใหญ่ก็ต้องได้ซื้อเพิ่มจาก 10 อยู่แล้ว วิธีเพิ่มยอดขายอีกทางคือเวลาห้องสมุดคณะหรือมหาวิทยาลัยให้อาจารย์เสนอหนังสือเข้าห้องสมุด.. อาจารย์ก็เสนอหนังสืออาจารย์เลยสิครับ เอาทั้งห้องสมุดคณะของอาจารย์ และห้องสมุดของมหาวิทยาลัย เห็นไหมครับ ขายออกอยู่แล้วจะมากหรือน้อยก็อีกเรื่อง

ต่อมาเป็น “ตำแหน่งวิชาการ” แน่แน่นอนว่าถ้าอาจารย์ไม่มีผลงานหนังสือหรือตำรา อาจารย์ไม่สามารถผ่านด่าน รองศาสตราจารย์ ได้แน่ เพราะตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2556 ยังบังคับให้อาจารย์ที่จะยื่นขอตำแหน่งระดับรองศาสตราจารย์ ต้องใช้หนังสือหรือตำราประกอบ แต่ถ้าเป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ อาจารย์ยังมีช่องทางพิเศษที่ไม่ต้องใช้หนังสือหรือตำราก็ได้ โดยเลือกใช้แต่ผลงานวิจัยยื่นขอเท่านั้น

ผมจึงเชื่อว่าแรงจูงใจที่มีคุณภาพที่สุดที่จะทำให้อาจารย์ประสบความสำเร็จในการเขียนหนังสือคือ “ความอยากเขียน” อย่างเรารู้ ๆ กันครับ ความอยากของมนุษย์มันมีพลังมากครับ

**“เขียนทุกวันให้เป็นนิสัย
แม้เขียนเพียงวันละประโยคหรือย่อหน้า”**

อันดับแรก “บรรยากาศโดยรวม” ในการเขียนหนังสือต้องใช้สมาธิ หอ่งที่สงบมีความจำเป็นมาก ๆ หากห้องทำงานอาจารย์เป็นห้องรวม มีอาจารย์ อยู่จำนวนมากในห้อง ย่อมไม่เหมาะกับการนั่งเขียนหนังสือ แต่ถ้าห้องทำงานเป็น ส่วนตัว อันนี้โชคดีครับ นอกจากนั้นบรรยากาศของห้องนั่งเขียนก็ต้องอำนวย ไม่ ร้อน ไม่หนาว ไม่อับ แต่บางคนอาจชอบเขียนในสถานที่อื่น ๆ เช่น ใต้ต้นไม้ ร้านกาแฟ ห้องสมุด ก็ขึ้นกับแต่ละบุคคล อาจารย์ต้องหว่าตัวอาจารย์ชอบบรรยากาศ แบบไหนครับ

มีสองสิ่งที่มีก็ไม่ค่อยคิดถึงกันคือ “เก้าอี้นั่งและโต๊ะ” ต้องเป็นเก้าอี้ที่นั่งสบาย ออกแบบมาถูกต้องตามหลักสรีระ มีความสูงพอดีกับโต๊ะ ไม่ใช่ นั่งเขียนไปก็มไป กว่าหนังสือจะเสร็จออกมาเป็นเล่ม ได้โรคปวดหลังมาแทน ผมสนับสนุนให้อาจารย์ลงทุนเองครับ โดยปกติเก้าอี้ที่ทางคณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้จะเป็นแบบธรรมดา อาจารย์อาจต้องลงทุนซื้อเองนะครับ ค่ะครับ เพื่อสุขภาพของเรา

หนังสือเล่มนี้เขียนเพื่อกระตุ้นให้
อาจารย์มีไฟในการเขียนหนังสือวิชาการ
เพื่อประโยชน์ของอาจารย์เอง
และวงการวิชาการของประเทศไทย

CHIANG MAI
UNIVERSITY PRESS

ISBN: 978-616-398-066-3

9 786163 980663

ราคา 150 บาท